

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI

**Ministerul Internelor și Reformei
Administrative**

Inovație în administrație

**Programul Operațional "Dezvoltarea
Capacității Administrative"**

**DOCUMENT DE INFORMARE PRIVIND
EGALITATEA DE ȘANSE, DEZVOLTAREA DURABILĂ ȘI
ACHIZIȚIILE PUBLICE**

CUPRINS

1. INFORMATII PRIVIND EGALITATEA DE ȘANSE.....	4
1.1. Definiții.....	4
1.2. Considerații generale.....	5
1.3. Măsuri minime privind egalitatea de șanse	9
1.4. Mic ghid orientativ pentru analiza de gen	10
1.5. Legislație națională aplicabilă.....	11
1.6. Site-uri utile:.....	12
2. INFORMAȚII PRIVIND DEZVOLTAREA DURABILĂ.....	13
2.1. Concept	13
2.2. Principii și obiective	13
2.3. Strategia de dezvoltare durabilă a Uniunii Europene – obiective generale	14
2.4. Strategia națională de dezvoltare durabilă	15
2.5. Măsuri minime ce trebuie respectate de către solicitanți	15
2.6. Site-uri utile:.....	17
3. INFORMAȚII PRIVIND ACHIZIȚIILE PUBLICE.....	18
3.1. Supraveghetorii sistemului achizițiilor publice:	18
3.2. Legislația aplicabilă în domeniul achizițiilor publice:.....	20
3.3. Documente justificative solicitate de AM pentru verificarea achizițiilor publice realizate de beneficiar	22

Prezentul material este destinat potențialilor beneficiari ai Programului Operațional „Dezvoltarea Capacității Administrative” (PO DCA) în vederea identificării, încă din faza de scriere a proiectelor, a aspectelor legate de dezvoltare durabilă, egalitate de șanse impuse prin legislația națională și comunitară în materie. Acoperirea acestei problematici este esențială în evaluarea, aprobarea și finanțarea proiectelor dumneavoastră, iar respectarea acestor aspecte prevăzute în cererea de finanțare va fi urmărită constant de către Autoritatea de Management pentru Programul Operațional „Dezvoltarea Capacității Administrative” pe tot parcursul derulării proiectelor finanțate.

Totodată, problematica achizițiilor publice ocupă un loc important în aprobarea și rambursarea cheltuielilor făcute de dumneavoastră, de aceea, prin parcurgerea legislației în materie și prin aplicarea ei corectă, veți putea evita apariția oricărui potențial litigiu cu Autoritatea de management.

1. INFORMATII PRIVIND EGALITATEA DE ȘANSE

1.1. Definiții

Egalitatea de șanse (equal opportunities) – conceptul conform căruia toate ființele umane sunt libere să-si dezvolte capacitățile personale și să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte; faptul că diferitele comportamente, aspirații și necesități ale femeilor și bărbaților sunt luate în considerare, evaluate și favorizate în mod egal înseamnă că femeile și bărbații se bucură de aceeași libertate de a-și realiza aspirațiile.

Relevanța în problemele de gen (gender relevance) – punerea în discuție a relevanței unei politici sau a unei acțiuni cu privire la relațiile de gen, a egalității dintre femei și bărbați.

Abordarea integratoare a egalității de gen (gender mainstreaming) – elementul esențial utilizat în definiția abordării integratoare a egalității de gen este punerea accentului pe procesele de elaborare a politicilor. Abordarea integratoare se referă la (re)organizarea procedurilor și reglementărilor uzuale, (re)organizarea responsabilităților și capacităților în scopul integrării perspectivei de gen în toate aceste proceduri, reglementări, responsabilități, capacități, etc. Se referă, de asemenea, la utilizarea expertizei de gen în elaborarea și planificarea politicilor, utilizarea analizei privind impactul de gen în acest proces, includerea consultărilor și participării grupurilor și organizațiilor relevante. Numai când toate aceste (pre)condiții sunt îndeplinite se poate afirma că procesul abordării integratoare este în curs de realizare.

Dizabilitatea(disability) – termenul general pentru pierderile sau devierile semnificative ale funcțiilor sau structurilor organismului, dificultățile individului în executarea de activități și problemele întâmpinate prin implicarea în situații de viață, conform Clasificării Internaționale a Funcționării Dizabilității și Sănătății;

Discriminare (discrimination) – a diferenția sau a trata diferit două persoane sau două situații, atunci când nu există o distincție relevantă între acestea sau de a trata într-o manieră identică situații care sunt în fapt diferite. Directive UE anti-discriminare

interzic atât discriminarea directă, cât și discriminarea indirectă și dau aceeași definiție a discriminării.

1.2. Considerații generale

Egalitatea între femei și bărbați este un drept fundamental, o valoare comună a UE, și o condiție necesară pentru realizarea obiectivelor UE de creștere economică, ocuparea forței de muncă și a coeziunii sociale. Cu toate că inegalitățile încă există, în prezent UE a făcut progrese semnificative în ultimele decenii în realizarea egalității între femei și bărbați. Aceasta este – în principal – datorită legislației de tratament egal, integrarea dimensiunii egalității de gen și măsurile specifice pentru avansarea femeilor; Aceste aspecte vizează accesul la ocuparea forței de muncă, egalitatea salarială, protecția maternității, concediul parental, de asigurări sociale și profesionale, securitatea socială, sarcina probei în cazurile de discriminare și de auto-ocupare a forței de muncă.

Principiul egalității de șanse între femei și bărbați a început să fie transpus în legislația și în politicile UE, urmărindu-se reglementarea vieții sociale a Statelor Membre din perspective economice. Astfel, egalitatea între femei și bărbați pe piața muncii s-a dovedit de importanță crucială în spațiul comunitar, plasând problematica egalității de șanse în centrul Strategiei Europene pentru Ocupare. Strategia Comunitară urmărește să combine integrarea perspective de gen în toate politicile și programele Comunității Europene concomitent (complementar) cu promovarea acțiunilor specifice în favoarea femeilor.

În plus față de dispozițiile legale referitoare la egalitatea de tratament dintre bărbați și femei, legislația UE anti-discriminare a fost înlocuită de asigurarea unui nivel minim de protecție și un tratament egal pentru toată lumea de viață și de muncă în Europa. Aceste legi sunt proiectate pentru a asigura un tratament egal, indiferent de:

- rasă sau origine etnică
- religie și credință
- dizabilități
- orientare sexuală
- vârstă

Aceste legi au scopul de a asigura egalitatea de tratament, în multe aspecte legate de viața de zi cu zi - de la locul de muncă, care acoperă probleme de educație, asistență medicală și de acces la bunuri și servicii.

Ca și cetățeni cu drepturi depline, *persoanele cu handicap* au drepturi egale și au dreptul la demnitate, egalitate de tratament, de viață independentă și de participarea deplină în societate. Activarea persoanelor cu handicap de a beneficia de aceste drepturi este principalul scop al UE de strategie pe termen lung pentru includerea lor activă. Până în 2010, Comisia Europeană dorește să vadă îmbunătățiri în perspectivele de ocupare a forței de muncă, accesibilitatea și de viață independentă. Persoane cu handicap sunt implicate în proces, pe baza principiului european: "Nimic despre persoane cu handicap fără persoane cu handicap".

UE promovează incluziunea activă și participarea deplină a persoanelor cu handicap în societate, în acord cu abordarea europeană a drepturilor omului referitoare la problemele de handicap. Drepturile persoanelor cu handicap este o problemă și nu o problemă de discreție.

Fondul Social European (FSE) este o sursă importantă de finanțare pentru activități destinate dezvoltării capacității de ocupare a forței de muncă și a resurselor umane. Este folosit ca o completare pentru politicile introduse în scopul realizării obiectivului de a promova oportunitățile de ocupare a forței de muncă pentru toți cetățenii, în cadrul unei societăți incluzive.

Scopul principal al FSE este acela de a sprijini măsurile care previn și combat șomajul, care contribuie la dezvoltarea resurselor umane și prevăd integrarea socială pe piața muncii, astfel încât să promoveze un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, egalitate de șanse pentru femei și bărbați, dezvoltare durabilă și coeziune economică și socială. În mod special, trebuie să sprijine măsurile luate în conformitate cu Strategia Europeană și Liniile Directoare privind Ocuparea Forței de Muncă.

☞ ***Egalitatea de șanse în legislația națională și comunitară***

- Potrivit prevederilor OUG nr. 61/2008 privind implementarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii, prin principiul egalității de

tratament se înțelege că nu va exista nicio discriminare directă bazată pe criteriul de sex, inclusiv aplicarea unui tratament mai puțin favorabil femeilor pe motive de sarcină și maternitate și că nu va exista nicio discriminare indirectă bazată pe criteriul de sex.

- În sensul Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, prin egalitate de șanse între femei și bărbați se înțelege luarea în considerare a capacităților, nevoilor și aspirațiilor diferite ale persoanelor de sex masculin și, respectiv, feminin și tratamentul egal al acestora.
- În art. 6 din Regulamentul (CE) nr. 1081/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul Social European și de abrogare a Regulamentului
- (CE) nr. 1784/1999 se stipulează faptul că Statele Membre se asigură că programele operaționale cuprind o descriere a modului în care se încurajează egalitatea între bărbați și femei și egalitatea de șanse în elaborarea, punerea în aplicare, supravegherea și evaluarea programelor operaționale. Statele Membre încurajează o participare echilibrată a femeilor și bărbaților la gestionarea și executarea programelor operaționale la nivel local, regional și național, după caz.
- Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999, prin art. 16 privitor la egalitatea între bărbați și femei și nediscriminarea, prevede că Statele membre și Comisia asigură promovarea egalității între bărbați și femei și integrarea principiului de egalitate de șanse în domeniul respectiv în fiecare dintre diferitele etape ale aplicării Fondurilor. Statele membre și Comisia iau măsurile adecvate pentru prevenirea oricărei discriminări bazate pe sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală în fiecare dintre diferitele etape ale aplicării Fondurilor și în special în ceea ce privește accesul la Fonduri. În special, accesibilitatea persoanelor handicapate este unul dintre criteriile care trebuie respectate la definirea operațiunilor cofinanțate din Fonduri și de care

trebuie să se țină seama în fiecare dintre diferitele etape ale aplicării Fondurilor.

- Art. 21 alin. (1) din Carta UE privind Drepturile fundamentale statutează că orice discriminare bazată pe orice criteriu precum sex, rasă, culoare, etnie sau origine socială, trăsături genetice, limbă, religie sau credință, opinie politică sau de altă natură, apartenență la o minoritate națională, proprietate, naștere, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală este interzisă.

☞ **Abordarea integratoare**

Abordarea integratoare implică, de obicei, o reorganizare a proceselor de elaborare și planificare a politicilor (programelor, proiectelor), pentru că, de cele mai multe ori, procedurile existente nu țin seama de diferențele de gen sau conțin prejudecăți legate de gen. În general, experții în strategii din instituțiile/organismele care elaborează politici afirmă că rezultatul muncii lor nu avantajează/dezavantajează nici unul dintre sexe (sunt neutre din punctul de vedere al genului) dar, în contradicție cu această supoziție, de multe ori a fost dovedit faptul că diferențele de gen nu sunt recunoscute ca atare și că deciziile se iau ținând cont de prejudecăți care favorizează perpetuarea inegalităților de gen deja existente. Abordarea integratoare ca strategie are drept scop contracararea în mod activ a acestui fapt și folosirea rolului factorilor decizionali în elaborarea politicilor tocmai pentru a promova relații echitabile între femei și bărbați.

☞ **Egalitatea de gen**

În societate, femeile și bărbații nu au aceleași roluri, resurse, nevoi și interese. Nu participă în mod egal la luarea deciziilor. Valorile atribuite “muncii femeilor” și “muncii bărbaților” nu sunt aceleași; aceste diferențe variază de la o societate la alta, de la o cultură la alta și sunt denumite “diferențe de gen”.

Genul se referă la diferențele sociale dintre femei și bărbați care sunt învățate și care se schimbă în timp. Aceste diferențe variază mult în interiorul unei culturi și de la o cultură la alta. Genul este un instrument conceptual cu ajutorul căruia sunt analizate rolurile, responsabilitățile, constrângerile, șansele și nevoile bărbaților și femeilor în orice context. Rolurile și nevoile de gen sunt influențate de clasă, vârstă, rasă și

etnie, cultură și religie și de mediul geografic, economic și politic. În orice context social, rolurile de gen pot fi flexibile sau rigide, asemănătoare sau diferite, complementare sau în conflict. Pe lângă diferențele dintre femei și bărbați, mai pot exista diferențe în cadrul aceleiași categorii în ceea ce privește nivelul socio-economic, puterea de decizie și vârstă.

Termenul de “gen” nu îl înlocuiește pe cel de “sex” care se referă doar la diferențele biologice (de exemplu, datele statistice sunt diferențiate pe sexe).

☞ **Persoanele cu dizabilități**

În vederea garantării conformării cu principiul egalității de tratament în legătură cu persoanele cu dizabilități, art. 5 din Directiva Consiliului privind relațiile de muncă 2000/78/CE prevede ca, în cazurile particulare în care e impune, angajatorii trebuie să ia măsurile necesare pentru a permite unei persoane cu dizabilități să aibă acces, să participe sau să promoveze la locul de muncă sau să beneficieze de instruire, cu excepția cazului în care astfel de măsuri ar presupune un efort disproporționat din partea angajatorului. Acest efort nu va fi disproporționat când este suficient acoperit de măsurile existente în cadrul politicilor privind dizabilitatea ale statului în cauză.

Aceasta presupune că, ori de câte ori este nevoie, trebuie luate măsuri adecvate pentru persoanele cu dizabilități tocmai pentru garantarea egalității de tratament cu excepția situației în care se poate demonstra că o astfel de acomodare ar reprezenta o dificultate nefiresc de mare pentru cealaltă parte. *Un exemplu în acest sens poate fi adaptarea orelor de lucru pentru persoanele cu dizabilități.*

1.3. Măsuri minime privind egalitatea de șanse

În calitate de solicitant, trebuie să respectați prevederile legislației în vigoare cu privire la egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul muncii, egalitate de șanse și nediscriminare¹ și să luați în considerare în implementarea proiectului toate politicile și practicile prin care să nu se realizeze

¹ Constituția României, art. 4 alin. 2 și art. 16 alin. 1; Codul Muncii, art. 3-9; OG 137/2000 republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare; Legea 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați; OUG 96/2003 pentru protecția maternității și Legea 210/1999 privind concediul paternal

nicio deosebire, excludere, restricție sau preferință, indiferent de: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

În plus, vi se solicită să includeți în cadrul proiectului, în funcție de specificul acestuia, a unui modul/ curs/ seminar sau a unei conferințe, care să urmărească conștientizarea importanței conceptului de egalitate de șanse.

1.4. Mic ghid orientativ pentru analiza de gen

☞ Ce întrebări trebuie să puneți

- Care este grupul țintă (direct și indirect) al proiectului propus?
- Cine va beneficia în urma proiectului?
- Cine va avea de pierdut în urma proiectului?
- Cum vor fi femeile implicate în elaborarea și implementare?
- Desfășurarea proiectului pune în vreun fel în discuție diviziunea de gen a muncii existente, sarcinile, responsabilitățile și oportunitățile?
- Care este impactul pe termen lung în ceea ce privește creșterea capacității femeilor de a se implica?

☞ Ce trebuie să faceți

- Să aveți o înțelegere asupra relațiilor de gen, a diviziunii muncii între femei și bărbați (cine ce muncă prestează), precum și cine are acces și control asupra resurselor.
- Să folosiți procesele participatorii și să includeți un număr cât mai mare de femei și bărbați care fac parte dintre actorii cu impact social de la nivel guvernamental și din societatea civilă, inclusiv organizații de femei și experți în egalitatea de gen.

- Să identificați barierele în calea participării femeilor (sociale, economice, juridice, politice, culturale, etc.).
- Să aveți o înțelegere a nevoilor practice și a intereselor strategice ale femeilor și să identificați oportunitățile de a le susține pe amândouă.
- Să luați în considerare impactul diferit al inițiativei asupra bărbaților și femeilor.

☞ ***Aspecte de gen care trebuie luate în considerație***

- definirea problemei și a grupului țintă astfel încât experiențele diferite ale femeilor și bărbaților să fie luate în considerație;
- proiectul nu trebuie să întărească stereotipurile de gen și discriminările de gen;
- trebuie luat în considerație impactul atât asupra femeilor, cât și asupra bărbaților;
- femeile și bărbații trebuie implicați, în egală măsură în identificarea temei: Ce cred organizațiile pentru femei sau experții de gen în legătură cu problema? Care este nivelul de participare al femeilor și bărbaților la procesul de identificare a problemei?
- vârsta, statutul social și alți factori ce modifică experiențele diferite ale femeilor și bărbaților (de ex. sarcina, responsabilitățile parentale);
- factorii culturali, economici, politici, juridici, socio-economici care influențează egalitatea de gen în cadrul proiectului.

1.5. Legislație națională aplicabilă

- Strategie pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013 "Șanse egale pentru persoanele cu handicap - către o societate fără discriminări";
- Hotărârea Guvernului nr. 1175/2005 privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013;
- Strategia națională pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2006-2009;

- Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 61/2008 privind implementarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii;
- Constituția României, art. 4 alin. 2 și art. 16 alin. 1;
- Codul Muncii, art. 3-9;
- Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- Hotărârea Guvernului nr. 967/1999 privind constituirea și funcționarea Comisiei Consultative Interministeriale în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați (CODES)
- Planul național de acțiune pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați (HG. nr. 1273/2000)
- Hotărârea Guvernului nr. 285 din 4 martie 2004 privind aplicarea Planului național de acțiune pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați
- Hotărârea Camerei Deputaților privind înființarea Comisiei pentru Egalitatea de Șanse între femei și bărbați (Hotărârea nr.24/18 noiembrie 2003)

1.6. Site-uri utile:

- <http://www.undp.org/gender>
- <http://www.eldis.org/go/topics/resource-guides/gender>
- <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTGENDER/0,,cont entMDK:21358556~menuPK:3851633~pagePK:210058~piPK:210062~theSitePK:336868,00.html>
- <http://www.wefo.cymru.gov.uk/default.asp?action=sitemap&ID=94>
- <http://www.anes.ro/>
- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=418&langId=en>
- http://ec.europa.eu/employment_social/disability/emco010705_en.pdf
- http://ec.europa.eu/policies/index_ro.htm

2. INFORMAȚII PRIVIND DEZVOLTAREA DURABILĂ

2.1. Concept

Dezvoltarea durabilă este un concept foarte complex, care a pornit de la preocuparea față de mediu, ideea fiind îmbogățită în timp cu o dimensiune economică și una socială.

Deși inițial dezvoltarea durabilă s-a vrut a fi o soluție la criza ecologică determinată de intensă exploatare industrială a resurselor și degradarea continuă a mediului și caută în primul rând prezervarea calității mediului înconjurător, în prezent conceptul s-a extins asupra calității vieții în complexitatea sa, atât sub aspect economic cât și social.

Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică, nu numai pe termen scurt sau mediu, ci și pe termen lung, al căror fundament îl reprezintă în primul rând asigurarea unui echilibru între aceste sisteme socio-economice și elementele capitalului natural.

Cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile este cu siguranță cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED) în raportul "Viitorul nostru comun", cunoscut și sub numele de Raportul Brundtland: "dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi".

2.2. Principii și obiective

Dezvoltarea durabilă se derulează pe fondul unor principii majore ce o caracterizează:

- preocuparea pentru echitate și corectitudine între țări și între generații;
- viziunea de lungă durată asupra procesului dezvoltării;
- gândirea sistemică, interconexiunea între economie, societate și mediu.

În acest scop, sunt identificate patru obiective-cheie:

- Protecția mediului prin măsuri care să permită disocierea creșterii economice de impactul negativ asupra mediului;
- Echitatea și coeziunea socială, prin respectarea drepturilor fundamentale, diversității culturale, egalității de șanse și prin combaterea discriminării de orice fel;
- Prosperitatea economică prin promovarea cunoașterii, inovării, competitivității pentru asigurarea unor standarde de viață ridicate și unor locuri de muncă abundente și bine plătite;
- Îndeplinirea responsabilităților internaționale ale UE prin promovarea instituțiilor democratice în slujba păcii, securității și libertății și a principiilor și practicilor dezvoltării durabile pretutindeni în lume.

2.3. Strategia de dezvoltare durabilă a Uniunii Europene – obiective generale

- limitarea schimbărilor climatice, a costurilor și a efectelor negative pentru societate și mediu,
- asigurarea unui sistem de transport care să poată satisface nevoile economice, sociale și de mediu ale societății, minimizând impactul nedorit asupra acestora,
- promovarea modelelor de producție și consum durabile,
- îmbunătățirea managementului și evitarea supraexploatării resurselor naturale, recunoscând valoarea serviciilor ecosistemelor,
- promovarea unei bune sănătăți publice în mod echitabil și îmbunătățirea protecției împotriva amenințărilor asupra sănătății,
- promovarea incluziunii sociale prin luarea în considerare a solidarității între și în cadrul generațiilor, asigurarea securității și creșterea calității vieții cetățenilor, ca o condiție pentru păstrarea bunăstării individuale,
- promovarea activă a dezvoltării durabile pe scară largă, pentru a asigura concordanța între politicile interne și externe ale UE și angajamentele internaționale ale Uniunii privitoare la dezvoltarea durabilă.

2.4. Strategia națională de dezvoltare durabilă

Proiectul de elaborare a Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă (SNDD) s-a realizat conform exigențelor UE de către Guvernul României, prin Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, în colaborare cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Durabilă .

Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile este instituția națională care se ocupă atât de elaborarea cât și de implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă (SNDD). Acest proiect se desfășoară în baza Memorandumului de Înțelegere încheiat între Guvernul României și Programul Națiunilor Unite din România, semnat între cele doua instituții la 28 august 2007 și aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1216 / 2007.

Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă, document de importanță strategică națională, propune o viziune a dezvoltării durabile a României în perspectiva următoarelor două decenii.

Versiunea draft a Strategiei poate fi consultată:

- pe site-ul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile
http://www.mmediu.ro/dezvoltare_durabila/consultare.html
- pe site-ul Centrului Național pentru dezvoltare durabilă
<http://www.sdnr.ro/>

2.5. Măsuri minime ce trebuie respectate de către solicitanți

Tratatul Uniunii Europene prevede integrarea dezvoltării durabile în toate politicile europene, astfel încât acestea să contribuie de o manieră integrată la îndeplinirea obiectivelor economice, sociale și de mediu.

Noua Strategie de Dezvoltare Durabilă a UE (2006) urmărește, alături de Strategia de la Lisabona pentru creștere economică și locuri de muncă, să contribuie la o Europă mai prosperă, mai curată și mai corectă.

Pentru a respecta cerințele legislației comunitare, statele membre ale Uniunii Europene trebuie să abordeze conceptul dezvoltării durabile în cadrul tuturor proiectelor și programelor finanțate din fonduri structurale, pentru a contribui la realizarea unei economii europene echilibrate, durabile și inovative.

Proiectele care integrează dezvoltarea durabilă din stadii timpurii de viață au valoare adăugată atât pentru organizațiile promotoare, cât și pentru grupurile țintă vizate și pot deveni exemple de bună practică în domeniu. Importanța acestei teme trebuie să fie recunoscută în dezvoltarea proiectelor, în rândul factorilor de decizie și pe tot parcursul implementării proiectelor.

Prin urmare, activitățile propuse prin cererile de finanțare depuse în cadrul cererilor de proiecte deschise de AM PODCA vor urmări respectarea principiilor dezvoltării durabile pe parcursul tuturor etapelor de implementare, prin măsuri care să permită disocierea creșterii economice de impactul negativ asupra mediului.

În dezvoltarea proiectelor trebuie abordate toate cele trei dimensiuni ale conceptului dezvoltării durabile și anume dimensiunea ecologică, economică și socială. Dimensiunea ecologică privește consumul și producția durabile, conservarea și managementul resurselor naturale, schimbările climatice și energia curată. Dimensiunea economică se referă la dezvoltarea socio-economică (prosperitate economică) și transportul durabil, iar dimensiunea socială vizează incluziunea socială, schimbările demografice și sănătatea publică.

Se așteaptă ca în urma implementării proiectelor efectele ecologice, economice și sociale ale activităților desfășurate cu sprijin financiar comunitar să fie sesizabile/vizibile.

Un aspect obligatoriu este includerea în cadrul proiectului, în funcție de specificul acestuia, a unui modul/curs/seminar sau a unei conferințe, care să urmărească conștientizarea importanței conceptului de dezvoltare durabilă.

În spiritul celor enunțate, recomandăm solicitanților ca, în elaborarea cererilor de finanțare, să abordeze conceptul dezvoltării durabile având în vedere cel puțin următoarele aspecte:

- măsuri corespunzătoare la nivelul managementului de proiect (ex: utilizarea rațională a resurselor prin alegerea unei logistici adecvate, utilizarea experienței anterioare în dezvoltarea și implementarea de proiecte ce promovează tema dezvoltării durabile, etc.);
- includerea în proiect a unor măsuri de sensibilizare pe tema dezvoltării durabile (ex: inserarea unui mesaj special pe materialele de curs și în corespondența electronică, care să atragă atenția asupra problemelor de mediu și să îndemne la protecția acestuia, logo-uri/sloganuri pe materialele furnizate, afișe vizibile la locul de desfășurare a activităților din proiect, etc.);

2.6. Site-uri utile:

- www.europa.eu/sustainable/welcome/index_en.htm

- <http://www.sdn.ro/publications.html>

- www.un.org/esa/sustdev/documents/agenda21/english/agenda21toc.htm

- www.ncsd.ro

- www.euractiv.ro

- <http://ec.europa.eu/sustainable/>

- <http://portal.unesco.org/education/en/>

- <http://strategia.ncsd.ro/>

3. INFORMAȚII PRIVIND ACHIZIȚIILE PUBLICE

3.1. Supraveghetorii sistemului achizițiilor publice:

ANRMAP (Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice) înființată prin Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 74/2005 este organizată și funcționează conform Hotărârea Guvernului României nr. 525/30.05.2007. ANRMAP este instituție publică independentă, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, având următoarele atribuții:

- are rolul fundamental pentru elaborarea, promovarea și implementarea politicii în domeniul achizițiilor publice;
- concepție legislativă;
- îmbunătățirea legislației;
- monitorizarea sistemului achizițiilor publice;
- instruire;
- consultanța și suport zilnic pentru autoritățile contractante;
- execută control în urma unei sesizări.

ANRMAP a realizat un ghid care poate fi folosit ca model pentru o mai ușoară înțelegere a procesului de achiziții publice: Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor publice nr.155/2006 privind aprobarea Ghidului pentru atribuirea contractelor de achiziție publică.

ATENȚIE: ghidul realizat de ANRMAP nu este actualizat, iar anumite termene sunt diferite, datorită modificărilor mai recente în legislație.

CNSC (Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor) înființată prin Hotărârea Guvernului României nr. 782/2006 este un organism independent cu activitate administrativ-jurisdicțională și are următoarele competențe:

- să soluționeze contestațiile formulate,
- să se pronunțe asupra legalității procedurilor să emită opinii asupra litigiului dedus judecății

UCVAP (Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice) funcționează în baza Ordonanței de urgență a Guvernului României nr. 30/2006 privind funcția de verificare a aspectelor procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică, cu modificările și completările ulterioare și desemnează observatori pentru:

- respectarea regulilor și principiilor care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică;
- modul în care se aplică și se respectă procedura de achiziție;
- acuratețea documentelor supuse verificării;
- modul în care se aplică criteriile de selectare a ofertelor și criteriile de atribuire a contractelor de achiziție publică;
- execută controlul preventiv (ex-ante).

Curtea de Conturi este autoritatea publică a statului care:

- exercită auditul extern în sectorul public în calitate de instituție supremă de audit
- execută controlul ulterior (ex-post)

AM PO DCA are dreptul de a verifica pe toată durata de implementare a proiectelor dacă beneficiarii respectă legislația privind achizițiile publice. Această monitorizare este realizată prin vizite periodice „la fața locului”. În cazul în care AM PO DCA descoperă nereguli ca urmare a nerespectării legislației în domeniul achizițiilor publice sesizează ANRMAP cu privire la cele constatate și efectuează corecțiile financiare aferente neregulii sesizate. Aceste corecții financiare precum și cuantumul lor sunt prevăzute în anexa III la contractul de finanțare

3.2. Legislația aplicabilă în domeniul achizițiilor publice:

Beneficiarii proiectelor finanțate prin Programul Operațional pentru Dezvoltarea Capacității Administrative sunt obligați să respecte legislația națională și europeană în domeniul achizițiilor publice :

- Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune lucrări publice și a contractelor de concesiune servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului României nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din OUG 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune lucrări publice și a contractelor de concesiune servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului României nr. 942/2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr 30/2006 privind funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului României nr. 901 din 4 august 2005, privind aprobarea Strategiei de reforma a sistemului achizițiilor publice, precum și a planului de acțiune pentru implementarea acesteia în perioada 2005-2007;
- Ordinul președintelui ANRMAP nr. 183/2006 privind aplicarea dispozițiilor referitoare la contractul de publicitate media;
- Ordinul președintelui ANRMAP nr. 113 din 11 aprilie 2008 pentru aprobarea Regulamentului privind supravegherea modului de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii
- Hotărârea Guvernului României nr. 1660 din 22 noiembrie 2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică prin mijloace electronice din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare;

- Regulamentul (Ce) Nr.213/2008 al Comisiei din 28 noiembrie 2007 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2195/2002 al Parlamentului European și al Consiliului privind Vocabularul comun privind achizițiile publice (CPV);
- Regulamentul (CE) NR. 1564/2005 AL COMISIEI din 7 septembrie 2005 de stabilire a formularelor standard pentru publicarea anunțurilor în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice în conformitate cu Directivele 2004/17/CE și 2004/18/CE ale Parlamentului European și Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE).
- Directiva 92/13/CEE a Consiliului din 25 februarie 1992, privind coordonarea actelor cu putere de lege și actelor administrative referitoare la aplicarea normelor comunitare cu privire la procedurile de achiziții publice ale entităților care desfășoară activități în sectoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor.
- Directiva Consiliului din 21 decembrie 1989, privind coordonarea actelor cu putere de lege și actelor administrative privind aplicarea procedurilor privind căile de atac față de atribuirea contractelor de achiziții publice de produse și a contractelor publice de lucrări.
- Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii;
- Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale
- Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004, de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale.

3.3. Documente justificative solicitate de AM pentru verificarea achizițiilor publice realizate de beneficiar

Monitorizarea periodică a procesului de achiziții publice efectuate de beneficiarii PO DCA se efectuează prin solicitarea și analizarea documentelor justificative aferente procesului de achiziție publică.

AM PO DCA verifică dacă beneficiarii respectă legislația privind achizițiile publice. Această monitorizare este realizată periodic și prin analiza documentației referitoare la achizițiile publice pe care beneficiarii sunt obligați să o atașeze rapoartelor tehnice de progres transmise către Autoritatea de management. În cazul în care AM PO DCA descoperă nereguli ca urmare a nerespectării legislației în domeniul achizițiilor publice sesizează ANRMAP cu privire la cele constatate și efectuează corecțiile financiare aferente neregulii sesizate. Aceste corecții financiare precum și cuantumul lor sunt prevăzute în anexa III la contractul de finanțare.

Documentele justificative solicitate de Autoritatea de management prin rapoartele tehnice de progres pentru a verifica procesele de achiziții publice desfășurate în cadrul proiectelor finanțate prin PODCA sunt următoarele:

- Contractul de servicii/furnizare bunuri,
- Proces verbal de recepție,
- Anunțul de participare,
- Anunțul de atribuire,
- Actul administrativ de numire a comisiei de evaluare,
- Lista cu ofertanții,
- Procesul verbal de deschidere a ofertelor
- Raportul de evaluare a ofertelor,
- Eventualele contestații, etc.

Aceste documente sunt solicitate de Autoritatea de management în copie, având pe fiecare pagină semnătura responsabilului legal, ștampila în original și mențiunea „conform cu originalul”.